

Klimamærkning af fødevarer

Fremtidens klimasmarte fødevareproduktion

Inger Olesen, Teknologisk Institut
 ino@teknologisk.dk
 7220 1884

Anprisninger

- Ethvert budskab eller fremstilling, som ikke er obligatorisk i henhold til mærkningsreglerne
- Må ikke vildlede forbrugeren ved at
 - Give falsk indtryk af fødevarens art, identitet, oprindelse mv.
 - Tillægge fødevaren virkninger eller egenskaber, som den ikke har
 - Anprise fødevaren med særlige egenskaber, som også gælder lignende fødevarer
- OBS på at
 - Billeder og symboler virker stærkere end tekst
 - Ikke alle begreber er veldefinerede -> stor risiko for at anprisningen opfattes som vildledende

Alt i mærkningen skal vurderes ift. anprisning- og vildledningsbestemmelser

- "Healthy People" = uspecifik og uledsaget sundhedsanprisning -> ikke OK
- Indeholder mere sukker end sodavand
- Består primært æble- og druesaft – billedet angiver noget andet

Miljømæssige påstande om klimaaftryk og CO₂-udledning

"CO₂" er i klimaaftrykssammenhæng = de seks drivhusgasser = CO₂ + metan + lattergas + HFC-, PFC- og SF6-gasserne = CO₂-ækvivalenter = CO₂e

Klimaaftryk

- Den mængde CO₂e, der udledes for at producere et kilo af et produkt
- Beregnes for hele produktets levetid (råvarer, produktion, transport, bortskaffelse mm)
- Tager udgangspunkt i metodikken omkring LCA-vurderinger
- Kan angå hele fødevaren eller bestanddele heraf

Hvorfor er det så svært at komme i gang?

Andel af klimamærkede fødevarer stiger -> producenter er klar

Forbrugerne ønsker regler for klimamærkning og flere klimavenlige alternativer
-> forbrugere er klar

De juridiske rammer mangler pga. manglende enighed om beregningsmetoder, afgrænsning af system, sammenligningsgrundlag osv.

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med Markedsføringsloven -> beskytter forbrugerne mod vildledende og uetisk markedsføring

Afsnit om vurdering af anprisninger vedrørende miljømæssige og etiske forhold i fødevarer inkluderes med stor sandsynlighed i den nye mærkningsvejledning fra FVST

Krav til brug af miljømæssige påstande inkl. klimamærker og udsagn om CO₂-belastning

Korrekt & præcis

- Hvad er omfattet?
- Virksomheden?
- Hele processen?
- Dele af processen?
- Emballagen?
- En ingrediens?
- ?

Relevant

- Væsentlig reduktion ift. lignende produkter eller processer
- Men hvad er referencen?

Afbalanceret

- Budskab må ikke overdrives
- Vigtige oplysninger må ikke udelades

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Dokumentationskrav ved brug af klimamærker og udsagn om CO₂-belastning

Virksomheden, der markedsfører fødevaren,

- Står til ansvar for al mærkning på emballagen
- Skal dokumentere at klimamærket eller –påstanden er korrekt og relevant

Dokumentation skal

- Bygge på en repræsentativ sammenligning med lignende produkter
- Være på plads på markedsføringstidspunktet
- Fornyes jævnligt
- Gemme mindst to år efter markedsføring er slut

Ved tvivl om klimaeffekten

- Skal det fremgå af mærkningen
- Anbefales det slet ikke at sætte den på ☺

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Eksempler på danske initiativer på klimamærkning

CO₂e-påstand på Launis Skagen rejer

HORESTA og Friluftsrådets certificeringsordning

COOPs app Dit klimaaftryk

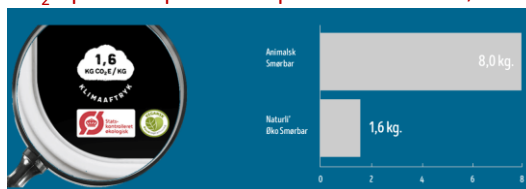

Naturmælks mælk fra CO₂neutralt landbrug

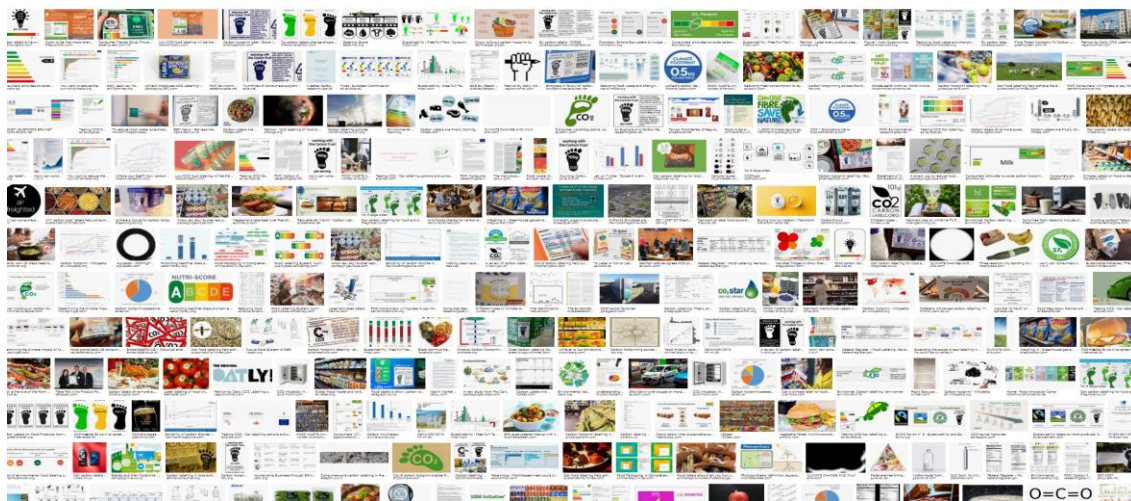
Salling Group +
Concito + Ålborg
Universitet ->
klimadatabase for
div. varekategorier

CO₂e-påstand på Naturli plantebaseret smørbar

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Google-søgning på "CO₂ labels foods"

TEKNOLOGISK INSTITUT

Råd i forhold til anvendelse af klimamærkning

- Skriv alle antagelser og overvejelser ned som dokumentation, bl.a.
 - Hvad sammenligner man med?
 - Hvad er referencepunktet?
 - Kendskab til CO₂e-forbrug i alle led i hele værdikæden
 - osv. osv.
- Sæt jer ind i beregningsmetodikkerne eller søg professionel hjælp
- Indgående kendskab til produktion og processtrin gør beregninger nemmere
- En enkel forsyningskæde er nemmere at overskue og reducerer risiko for svindel

TEKNOLOGISK INSTITUT

Fremtidens Fødevarerproduktion

Spørgsmål til mærkning og klimapåstande?

Mærkningsteamet: labelling@teknologisk.dk
 Inger Olesen: ino@teknologisk.dk, 2720 1470